Välfärdsområdesstyrelsen 23.11.2026

TILLÄGGSLISTA: Justering av klientavgifterna inom social- och hälsovården från och med den 1 januari 2027 (VOF)

Beredning och upplysningar (fornamn.efternamn@luvn.fi):
Jansson Hermanni

Beslutsförslag

Välfärdsområdesdirektör Svahn Sanna

Översatt med hjälp av artificiell intelligens

Välfärdsområdesstyrelsen beslutar föreslå välfärdsområdesfullmäktige att välfärdsområdesfullmäktige beslutar justera klientavgifterna inom social- och hälsovården från och med den 1 januari 2027 i enlighet med bilagan.

Behandling

Beslut

Redogörelse

Välfärdsområdesfullmäktige godkände den 9 december 2025 § 102 klientavgifterna inom social- och hälsovården från och med den 1 januari 2026.

Klientavgifterna inom social- och hälsovården regleras av lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/1992) och förordningen om klientavgifter inom social- och hälsovården (912/1992).

Enligt 1 § i klientavgiftslagen kan avgift tas ut hos den som använder social- och hälsovårdstjänster, om inte något annat föreskrivs i lag. Avgiften kan tas ut enligt personens betalningsförmåga. Den avgift som tas ut för en tjänst får vara högst lika stor som kostnaderna för att producera tjänsten. Bestämmelser om avgifternas maximibelopp finns i klientavgiftslagen och klientavgiftsförordningen. Välfärdsområdet kan besluta att ta ut klientavgifter inom de ramar som lagen anger. Avgifterna kan tas ut på den nivå som lagen anger eller till ett lägre belopp. Välfärdsområdet kan också besluta att en tjänst ska vara avgiftsfri.

Klientavgifterna inom den offentliga hälso- och sjukvården omfattas av ett avgiftstak per kalenderår. I avgiftstaket ingår exempelvis avgifter för läkartjänster inom hälsocentralens öppna sjukvård, avgifter för fysioterapi, sjukhusens poliklinikavgifter, avgifter för kortvarig institutionsvård och institutionsservice vid hälso- och sjukvårdens och socialvårdens institutioner samt avgifter för mun- och tandvård. Även avgifter som betalats med utkomststöd räknas in i avgiftstaket. När avgiftstaket har nåtts får klienten i regel de tjänster som omfattas av avgiftstaket avgiftsfritt.

Enligt 11 § i klientavgiftslagen ska en avgift som fastställts för socialvårdsservice och en avgift som fastställts enligt en persons betalningsförmåga för hälso- och sjukvårdstjänster efterskänkas eller sänkas till den del uttaget av avgiften äventyrar personens eller familjens förutsättningar för försörjning eller fullgörandet av personens lagstadgade underhållsskyldighet. Klienten ska informeras om möjligheten att få avgiften sänkt eller efterskänkt på ett begripligt sätt och senast när avgiften tas ut. Välfärdsområdet kan också besluta att efterskänka eller sänka andra avgifter än de som nämns ovan eller att efterskänka avgifter med beaktande av vårdsynpunkter.

För år 2027 föreslås ändringar i klientavgifterna som grundar sig på ändringar i klientavgiftslagen och klientavgiftsförordningen, indexhöjningar och serviceområdenas behov av att ändra avgifterna. En del av de föreslagna ändringarna är textändringar i formuleringarna i Västra Nylands välfärdsområdes dokument om klientavgifter.

Indexhöjningar

De lagstadgade indexjusteringarna av klientavgifter med fasta belopp görs från och med hösten 2026 årligen och är bundna till välfärdsområdesindex. Hittills har justeringarna gjorts vartannat år. Till följd av ändringen höjs flera klientavgifter med cirka 2,71 procent från och med den 1 januari 2027. Avgiftstaket justeras dock även i fortsättningen endast vartannat år och är bundet till folkpensionsindex, så dess eurobelopp ligger kvar på nuvarande nivå år 2027.

Indexjusteringarna av eurobeloppen i lagen görs genom ett författningsmeddelande från social- och hälsovårdsministeriet. De maximibelopp som fastställs i klientavgiftsförordningen justeras däremot genom en förordning av statsrådet. Dessa dokument finns som kompletterande material.
Riksdagen behandlar för närvarande en regeringsproposition där det bland annat föreslås nya avgifter för specialundersökningar, en operations- och åtgärdsavgift samt

avgifter som tas ut av dödsbon. Dessutom innehåller propositionen ett förslag om att genom förordning höja maximibeloppen för vissa klientavgifter inom hälso- och sjukvården. Även föreslagna ändringar i de inkomstrelaterade avgifterna för vissa långvariga tjänster behandlas av riksdagen. Dessa förslag är separata från indexjusteringarna för år 2027 och det föreslås inte att dessa ändringar nu görs i Västra Nylands välfärdsområdes klientavgifter. Ett förslag om dessa avgiftsändringar läggs fram när ändringarna i lagstiftningen har fastställts.

Det föreslås att avgifterna för läkarbesök inom den öppna sjukvården ändras enligt förändringen i välfärdsområdesindex från och med den 1 januari 2027 så att avgiften höjs till 31 euro.

Det föreslås att 62,20 euro tas ut för ett läkarintyg och 74,80 euro för ett läkarintyg för att få eller behålla körrätt vid geriatriska polikliniken.

Det föreslås att avgiften för individuell fysioterapi från och med den 1 januari 2027 höjs till det maximibelopp på 20,40 euro som klientavgiftslagstiftningen tillåter. Det föreslås också att avgiften höjs till 20,40 euro för de tjänster vars avgifter inte regleras av klientavgiftslagstiftningen och för vilka klientavgiften har tagits ut till samma belopp som fysioterapiavgiften. Sådana tjänster är exempelvis fotterapi och näringsterapi.

Det föreslås att avgifterna för undersökning och vård av mun och tänder som ges inom primärvården ändras utifrån indexändringarna från och med den 1 januari 2027 på det sätt som närmare framgår av bilagan.

Det föreslås att sjukhusens poliklinikavgift höjs till 73,20 euro. Som pris för ett hembesök av läkare eller tandläkare föreslås 28,30 euro och som pris för ett hembesök av en annan person 18,00 euro.

Det föreslås att minimibeloppet för personligt bruk inom långvarig institutionsvård ska vara 135 euro per månad och minimibeloppet för personligt bruk inom långvarigt intensifierat serviceboende och familjevård samt gemenskapsboende för äldre 200 euro per månad.

Det föreslås att inkomstgränserna för regelbunden service som ges i hemmet ändras till följd av indexändringarna så att inkomstgränserna enligt familjens storlek höjs på det sätt som närmare framgår av bilagan.

Det föreslås att 14,10 euro per dygn tas ut som avgift för närståendevårdares ledighet och att 14,10 euro per dygn tas ut som avgift för kortvarigt serviceboende med heldygnsomsorg och kortvarig omsorg för personer under 16 år.

Ändringar i klientavgifterna som beretts inom välfärdsområdet

Det föreslås att personer som får garantipension och klienter som omfattas av skuldsanering från och med den 1 januari 2027 inte debiteras någon avgift för mottagningsbesök hos läkare på hälsocentralen.

Det föreslås att en intygsavgift tas ut för intyg om långvarig sjukledighet och pensionsutlåtanden, det vill säga i praktiken B-utlåtanden som skrivs för dessa ändamål. Ändringen förenhetligar praxis med andra välfärdsområden och HUS.

Inom tjänsterna för psykisk hälsa och missbrukarvården föreslås att avgifterna för krävande serviceboende med heldygnsomsorg och dagverksamhet för klienter inom tjänsterna för psykisk hälsa och missbrukarvården tas bort ur välfärdsområdets klientavgiftsprislista, eftersom tjänsten inte längre används.

Det föreslås ändringar i avgifterna för gemenskapsboende inom tjänsterna för psykisk hälsa och missbrukarvården så att måltidsavgiften från och med den 1 januari 2027 ändras från 261 euro per månad till 411 euro per månad för alla måltider och 283 euro per månad för endast en del av måltiderna. Det föreslås att klientavgiften för kortvarigt gemenskapsboende höjs från 22 euro per dygn till 30,50 euro per dygn. Det föreslås att avgifterna för institutionsvård inom tjänsterna för psykisk hälsa och missbrukarvården höjs från 58,40 euro till det lagstadgade maximibeloppet på 73,40 euro per vårddag.

Det föreslås att avgifterna för vård som ges i serie och för individuella besök ändras så att de blir lika stora och att avgiften höjs enligt index till 20,40 euro per besök.
Det föreslås att besök som utförs av en terapeut inom hemrehabiliteringen får samma pris som individuella besök inom hälsovårdens rehabiliteringstjänster. Det föreslås att avgiften för rehabiliteringsvård som ges som institutionsvård till en person med funktionsnedsättning eller intellektuell funktionsnedsättning höjs till 25,30 euro på grund av indexändringen.
Det föreslås att en engångsavgift på 5,60 euro per gång för gruppbesök och 2,80 euro per gång för distansgruppbesök läggs till i priserna för rehabiliteringstjänsterna. Det föreslås att bedövning inom mun- och tandvården i fortsättningen

debiteras per käkkvadrant i enlighet med preciseringarna i beskrivningarna av THL:s åtgärdskoder.

Det föreslås att avgiften för separat tvättservice tas bort, eftersom tjänsten tillhandahålls som en del av hemvården. Det föreslås att priset för en näringsterapeuts hembesök läggs till i prislistan och är 20,40 euro per besök på samma grunder som inom andra terapier och att priset för distanskontakt är 7,00 euro per besök. Det föreslås att hembesök och bedömningsbesök som utförs av en terapeut inom hemrehabiliteringen är avgiftsfria för klienter inom den regelbundna hemvården och klienter som får stöd för närståendevård. Det föreslås att besök av hemvårdens läkare, näringsterapeut och fysioterapeut är avgiftsfria för klienter inom den regelbundna hemvården när behovet har bedömts inom hemvården. Det föreslås att avgiften för distansgruppbesök inom distanshemvården tas bort ur prislistan, eftersom tjänsten inte längre finns.

Det föreslås att tillfälligt kortvarigt gemenskapsboende byter namn till kortvarigt gemenskapsboende och att avgiften sänks från 39 euro till 29 euro per dygn. Avgiften omfattar hyra, mat, omsorg och trygghetsservice samt gemensam verksamhet. Det föreslås att besök hos en palliativ psykolog samt konsultationer och vårdarbesök inom det mobila sjukhuset och hemförlovningsteamet blir avgiftsfria. Det föreslås att avgiften för dag- och nattvård tas bort ur klientavgiftsprislistan.

Det föreslås att dörrvakt, spisvakt, smart spisvakt samt lokaliserande armband inom trygghetsservice beviljas som tilläggsutrustning, medan klienten själv står för kostnaderna för övrig utrustning och en installationsavgift debiteras separat för varje installation. Det föreslås att ett lokaliserande armband i fortsättningen inte ingår i tjänsten utan är en separat debiterad tjänst som kostar 10 euro per månad. Det föreslås att dörrlarm byter namn till dörrvakt och att priset för en smart dörrvakt läggs till och är 5,00 euro per månad. Det föreslås att avgiften för en spisvakt höjs till 8 euro per månad och att klienten själv betalar kostnaderna för installationen av spisvakten.

För övrig tilläggsutrustning föreslås följande tillägg i prislistan: Kolmonoxidvarnare: 5,00 €/mån., Trygghetsarmband/trygghetsknapp med falldetektering: 2,00 €/mån., Välfärdsarmband / klocka: 15,00 €/mån., Närvarosensor/falldetektor - med kamera: 60,00 €/mån., Närvarosensor/falldetektor - utan kamera: 45,00 €/mån., Dörr-/fönstersensor: 2,00 €/mån., Sängsensor: 5,00 €/mån., Luftfuktighetssensor: 15,00 €/mån., Elanvändningssensor:

15,00 €/mån., Brandvarnare: 5,00 €/mån., Kolmonoxidvarnare: 5,00 €/mån., Epilepsilarm: 10,00 €/mån.

Det föreslås att rehabiliterande dagverksamhet i klientavgiftsprislistan byter namn till dagverksamhet. Det föreslås att tillfällig dagverksamhet för personer som vårdas av en närståendevårdare läggs till i prislistan som en ny tjänst till ett pris av 26 euro per gång, så att tjänsten inkluderar en måltid men inte transport. Det föreslås att omnämnandet av avvikande priser för specialdieter tas bort ur priserna för gemenskapsboende. Det föreslås att avgiften för närståendevårdares ledighet inte tas ut för ersättande närståendevård eller familjevård som ges under närståendevårdarens ledighet. Avgifterna för närståendevårdares ledighet tillämpas på lagstadgade ledighetsperioder.

Det föreslås att avgiften för oanvänd service höjs till det lagstadgade maximibeloppet på 75,70 euro. Det föreslås att avbokningsvillkoret för tjänster ändras så att en avgift tas ut för en oanvänd tjänst om den inte avbokas 24 timmar före den avtalade mottagnings- eller servicetiden.

Det föreslås att en avgift för oanvänd service från och med den 1 januari 2027 också kan tas ut för besök som gäller avtal om vårdnad om barn, umgängesrätt eller underhåll samt medling i familjefrågor, besök som gäller utredning eller fastställande av faderskap eller moderskap, besök som gäller adoptionsrådgivning samt övervakade eller stödda umgängen mellan barn och förälder.

Det föreslås att självriskandelarna för tjänster som stöder rörligheten uppdateras så att de motsvarar HSL:s priser för år 2027, så att 3,35 euro tas ut för en vuxens biljett för en enkelresa och att det för arbets- och studieresor tas ut 62,80 euro av vuxna, 31,40 euro av barn och 45,20 euro av studerande.

Behörighet

Enligt 22 § 8 punkten i lagen om välfärdsområden beslutar välfärdsområdesfullmäktige om de klientavgifter som tas ut för tjänster som omfattas av välfärdsområdets organiseringsansvar.

Bilaga

1 Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksut 1.1.2027
2 Fullmäktigegruppernas ekonomiplaneringsförhandlingar sammanfattande protokoll 9.11.2026

Tilläggsmaterial

- Sosiaali- ja terveysministeriön ilmoitus eräistä indeksillä tarkistetuista sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista
- Valtioneuvoston asetus asiakasmaksuista annetun asetuksen muuttamisesta
- Taulukko asiakasmaksulaissa ja -asetuksessa olevien maksujen indeksitarkistetuista euromääristä

För kännedom

Verkställighet

Beslutshistoria